

Bestyrelse og direktion for
Københavns Andelskasse
Amagerbrogade 30, st. th.
2300 København S

25. april 2014

Fastsættelse af kapitalgrundlagskrav og frist til opfyldelse heraf samt fastsættelse af solvenskrav og dispositionsbegrænsende foranstaltninger

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finanstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynets afgørelser og klagevejledning

Finanstilsynet har den 25. april 2014 modtaget en meddelelse fra bestyrelsen og direktionen i Københavns Andelskasse (herefter "andelskassen"), i henhold til § 75 i lov om finansiel virksomhed, hvoraf det fremgår, at andelskassen ikke overholder kapitalgrundlagskravene efter artikel 92, stk. 1 litra a-c, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (herefter "CRR") samt § 124, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet har ligeledes modtaget en meddelelse fra andelskassens revision med tilsvarende indhold.

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Baggrunden for denne situation er, at andelskassens bestyrelse i februar 2014 opdagede, at den nu tidligere direktør havde ydet en række lån uden bestyrelsens vidende til formål væsentligt uden for andelskassens kreditpolitik og hidtidige forretningsområder. Andelskassen har nu konstateret et betydeligt nedskrivningsbehov på disse lån på i alt ca. 14 mio. kr., samt nedskrivninger på øvrige engagementer på ca. 2 mio. kr. Det medfører, at andelskassen ikke længere overholder solvenskravene i lov om finansiel virksomhed og CRR.

Finanstilsynet har i perioden 22. april 2014 til 24. april 2014 gennemgået en række af andelskassens engagementer.

Andelskassen har opgjort sin faktiske solvens til 4,8 pct. og den egentlige kernekapitalprocent til 0,8 pct.

Krav om opfyldelse af kapitalgrundlag

Andelskassen opfylder således ikke kapitalgrundlagskravene efter artikel 92, stk. 1 litra a-c, i CRR, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 294 af 27. marts 2014,

om at et pengeinstitut til enhver tid skal opfylde følgende kapitalgrundlagskrav:

- a) En egentlig kernekapitalprocent på 4 %
- b) En kernekapitalprocent på 5,5 %
- c) En samlet kapitalprocent på 8 %

Finanstilsynet skal derfor i medfør af artikel 92 i CRR, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 294 af 27. marts 2014 og § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed meddele en frist til **søndag den 27. april 2014, kl. 18.00**, til at opfylde kapitalgrundlagskravene.

Hvis andelskassen inden dette tidspunkt har meddelt Finanstilsynet, at den har afsendt breve og annonce til indrykning med indkaldelse til generalforsamling i henhold til § 246 i lov om finansiel virksomhed samt redegjort for de påtænkte foranstaltninger for at opfylde kapitalgrundlagskravene, kan fristen forlænges til søndag den 4. maj 2014 kl. 16.00, svarende til andelskassens anmodning.

Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel anden eller yderligere fristforlængelse, såfremt andelskassen anmoder herom.

Andelskassen skal senest 6 timer efter modtagelsen af denne afgørelse meddele, hvorvidt andelskassen agter at lade sig afvikle efter lov om finansiel stabilitet, jf. § 16 f, stk. 1, i lov om finansiel stabilitet.

Finanstilsynets afgørelse efter artikel 92, stk. 1 litra a-c, i CRR, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 294 af 27. marts 2014 kan, jf. § 372, stk. 2, jf. § 246, i lov om finansiel virksomhed, senest 24 timer efter, at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet pr. e-mail til adressen ean@erst.dk eller pr. post til Dahlerups Pakhus, Langelinje Allé 17, Postboks 2000, 2100 København Ø, tlf. 41 72 71 45.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises, jf. § 8, stk. 2.

Krav om opfyldelse af solvenskrav

Andelskassen har opgjort sit individuelle solvensbehov til 10,5 pct.

Andelskassens opgjorte solvens på 4,8 pct. er dermed ligeledes lavere end det førnævnte individuelle solvensbehov. Finanstilsynet skal derfor i medfør

af § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed fastsætte et solvenskrav på 10,5 pct., svarende til en tilstrækkelig basiskapital på ca. 25,2 mio. kr.

Finanstilsynet skal endvidere i medfør af § 225, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, påbyde andelskassen at foretage de nødvendige foranstaltninger for at overholde forannævnte solvenskrav. Finanstilsynet skal også i medfør af § 225, stk. 2, påbyde andelskassen senest den 9. maj 2014 at indsende en genopretningsplan til Finanstilsynet. Genopretningsplanen skal indeholde en beskrivelse af de tiltag, som andelskassen vil gennemføre for at bringe den faktiske solvens op over det individuelle solvenskrav.

Tiltagene skal være detaljeret beskrevet med forventet tidshorizont, forventet effekt samt sandsynlighed for, at de kan gennemføres. Endvidere skal andelskassen have gjort sig klart, om de enkelte tiltag kan gennemføres af andelskassen alene, eller om andelskassen er afhængig af eksterne parter for gennemførelsen.

Genopretningsplanen bør som minimum indeholde andelskassens overvejelser i relation til følgende instrumenter, forstået som at andelskassen skal have forholdt sig til muligheden og have begrundet et evt. fravalg:

- Fusion
- Tilførsel af egenkapital
- Tilførsel af ansvarlig kapital
- Reduktion af de risikovægtede aktiver
- Frasalg af forretningsområder eller dele af udlån
- Reduktion af fradrag i basiskapitalen

Andelskassen påbydes endvidere ikke at udbetale udbytte eller renter til andelskassens allerede udstedte kapitalgrundlagselementer, dvs. andelskapital og supplerende kapital.

Endelig påbydes andelskassen ikke at påtage sig væsentlige nye risici. Dette påbud medfører, at andelskassen samlet set ikke kan øge sine udlån opgjort ved den samlede risikoeksponering i forhold til 31. marts 2014, dog således at andelskassen med henblik på at gennemføre den praktiske drift meddeles et styringsrum, der indebærer, at den samlede risikoeksponering kan afvige med indtil 5 pct. Andelskassen skal månedligt indsende opgørelser over den samlede risikoeksponering til Finanstilsynet.

Påbuddene meddeles med øjeblikkelig virkning. Påbuddene bortfalder, når andelskassen opfylder det individuelle solvenskrav.

Andelskassen blev i afgørelse af 9. december 2013 bl.a. meddelt påbud om ikke at låne ud til nye kunder m.v., jf. § 350 i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet skal henlede andelskassens opmærksomhed på, at afgørelsen af 9. december 2013, herunder også dette påbud, stadig er gældende.

Finanstilsynets afgørelse efter § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed kan, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, senest 4 uger efter, at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet pr. e-mail til adressen ean@erst.dk eller pr. post til Dahlerups Pakhus, Langelinje Allé 17, Postboks 2000, 2100 København Ø, tlf. 41 72 71 45.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises, jf. § 8, stk. 2.

Denne afgørelse er truffet af Finanstilsynet som en uopsættelig sag, efter forelæggelse for Det Finansielle Råd, jf. § 345 i lov om finansiel virksomhed. Sagen er behandlet efter hasteproceduren, jf. § 4, stk. 1, i forretningsordenen for Det Finansielle Råd. Det er i henhold til § 354 a i lov om finansiel virksomhed udgangspunktet, at afgørelsen skal offentliggøres. Offentliggørelse kan dog udskydes, hvis offentliggørelsen vil medføre uforholdsmæssig stor skade for andelskassen, jf. § 354 a, stk. 3. Finanstilsynets offentliggørelse vil som udgangspunkt afvente andelskassens egen offentliggørelse.

Det retlige grundlag for Finanstilsynets afgørelser fremgår af bilag 1.

Dette brev sendes i kopi til andelskassens eksterne revision samt Finansiell Stabilitet A/S.

Høring

Andelskassen fik udkastet til afgørelse i høring den 25. april 2014. Høringen gav alene anledning til mindre faktuelle ændringer.

Kristian Vie Madsen
vicedirektør

Karen Dorte Abelskov
kontorchef

Bilag 1

Retligt grundlag

Det fremgår af § 124, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, at pengeinstitutters bestyrelse og direktion skal sikre, at instituttet har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag og råder over interne procedurer til risikomåling og risikostyring til løbende vurdering og opretholdelse af et kapitalgrundlag af en størrelse, type og fordeling, som er passende til at dække instituttets risici. Disse procedurer skal underkastes regelmæssig intern kontrol for at sikre, at de vedbliver at være fyldestgørende og stå i rimeligt forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af instituttets virksomhed.

Af § 225, stk. 1, fremgår bl.a., at såfremt et pengeinstitut ikke opfylder kapitalkravene i art. 92, stk. 1, og art. 93 i CRR samt § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, og instituttet ikke inden for en af Finanstilsynet fastsat frist har tilvejebragt den foreskrevne kapital, skal Finanstilsynet inddrage pengeinstituttets tilladelse, jf. dog § 225, stk. 2, som omtales nedenfor. Finanstilsynet fastsætter fristen under hensyntagen til sagens karakter og konkrete omstændigheder, og Finanstilsynet har mulighed for at forlænge fristen, hvis tilsynet skønner dette nødvendigt. Hertil kommer, at Finanstilsynet kan undlade at inddrage tilladelsen, hvis hensynet til en hensigtsmæssig krisehåndtering eller afvikling taler herfor.

Det fremgår af § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, at Finanstilsynet kan individuelt fastsætte et højere krav til kapitalgrundlaget i form af et tillæg til kapitalgrundlagskravet, der fremgår af artikel 92, stk. 1, litra c, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber. Dette individuelle solvenskrav er udtryk for Finanstilsynets vurdering af instituttets tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af den samlede risikoeksponering. Finanstilsynet kan endvidere stille krav til, hvilken type kapital der kan anvendes til opfyldelse af det individuelle solvenskrav.

Det fremgår blandt andet af bemærkningerne til § 124, stk. 3, i lov nr. 268 af 25. marts 2014 (L 133), at *"På baggrund af forslaget om at opretholde kravet om at institutterne skal opgøre et individuelt solvensbehov foreslås det endvidere i stk. 3, at opretholde Finanstilsynets mulighed for individuelt at fastsætte et højere krav til kapitalgrundlaget i form af et solvenskrav end det kapitalgrundlagskrav, der fremgår af artikel 92, stk. 1, litra c, i CRR. Kravet, der fortsat benævnes »solvenskrav«, er udtryk for Finanstilsynets vurdering af instituttets tilstrækkelige kapitalgrundlag i procent af den samlede risikoeksponering. Når Finanstilsynet fastsætter et individuelt solvenskrav fastsættes en procentsats. Det foreslås samtidig, at bevare Finanstilsynets mulighed for at stille krav til hvilken type kapital, der kan anvendes til opfyldelse af solvenskravet. Det betyder, at Finanstilsynet som hidtil foretager en kon-*

kret og individuel vurdering af det enkelte instituts forhold. Udgangspunktet vil være, at Finanstilsynet vil stille krav om, at den del af solvenskravet, der overstiger kravene i artikel 92, stk. 1, skal opfyldes med egentlig kernekapital (CET1), dvs. aktiekapital, andelskapital eller garantkapital (»going concern«-kapital), idet formålet med kravet er at sikre, at instituttet bedre kan fortsætte sine aktiviteter på trods af yderligere tab. Anden ansvarlig kapital, som enten automatisk konverteres til egenkapital eller nedskrives (permanent eller midlertidigt) ved brud på solvensbehovet eller ved brud på et passende niveau af egentlig kernekapital, vil også kunne komme i betragtning. Med forslaget til § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, gennemføres artikel 104, stk. 1, litra a, i CRD IV. Det indebærer, at direktivets mulighed for at stille større kapitalgrundlagskrav gennemføres i stk. 3. I fastsættelsen af kapitalkravet skal bl.a. indgå risiko for overdreven gearing, jf. bemærkningerne til § 124, stk. 1.»

Konsekvenserne af en overtrædelse af det individuelle solvensbehov, hvor instituttet dog fortsat opfylder kapitalgrundlagskravet, fremgår af § 225, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. I henhold til § 225, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed skal et pengeinstitut, der opfylder kapitalgrundlagskravet efter artikel 92, stk. 1, og minimumskapitalkravet i artikel 93 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, men ikke opfylder det individuelle solvenskrav fastsat i medfør af § 124, stk. 3, eller artikel 500 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at overholde dette solvenskrav. Finanstilsynet kan påbyde instituttet at foretage de nødvendige foranstaltninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, som kan forlænges. Finanstilsynet kan løbende fastsætte yderligere foranstaltninger, såfremt det findes påkrævet. Finanstilsynet kan fastsætte en frist efter stk. 1 til opfyldelse af det individuelle solvenskrav fastsat i medfør af § 124, stk. 3, eller artikel 500 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, hvorefter tilladelsen inddrages efter stk. 1, hvis instituttet ikke foretager de nødvendige foranstaltninger efter 2. og 3. pkt.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 1287 af 19. december 2012 (L 87), at "Finanstilsynet i de tilfælde, hvor instituttet opfylder *kapitalgrundlagskravet* (solvenskravet i § 124, stk. 2, nr. 1, og minimumskapitalkravet i § 124, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 3), men Finanstilsynet har fastsat et højere solvenskrav i medfør af § 124, stk. 3 (§ 124, stk. 5), kan påbyde instituttet at foretage de nødvendige foranstaltninger inden for en af Finanstilsynet fastsat frist. Fristen fastsættes blandt andet med henblik på at opretholde en tilstrækkelig fremdrift i instituttets proces. Finanstilsynet vil ved fastsættelse af fristen tage hensyn til sagens karakter og de konkrete omstændigheder, herunder

de foranstaltninger som instituttet skal iværksætte. Ved fastsættelse af tidsfristen er det afgørende, at fastsættelsen sker under hensyntagen til den finansielle stabilitet, herunder risikoen for indskydere og investorer m.v. Fristen kan forlænges, hvis Finanstilsynet finder det forsvarligt under hensyntagen til de nævnte kriterier. Ved meddelelse af påbud om at instituttet skal foretage sådanne foranstaltninger, kan Finanstilsynet iværksætte en række tilsynsprocesser og begrænsninger på instituttets dispositionsfrihed med henblik på at tilvejebringe den nødvendige eller den korrekte bufferkapacitet. Disse tilsynsprocesser kan f.eks. være, at instituttet skal indsende og iværksætte en genoprettelsesplan. En genoprettelsesplan kan blandt andet indeholde elementer såsom tegning af ny kapital, salg af filialer, salg af udlån eller fusion med et stærkere institut eller lignende. Instituttet kan ligeledes blandt andet modtage et forbud mod dividendebetaling og forbud mod betaling af renter på hybrid kernekapital eller modtage et forbud mod indfrielse af basiskapital (såvel kernekapitalelementer som supplerende lånekapital). Finanstilsynet kan i den forbindelse f.eks. vælge at indhente en erklæring fra ledelsen, som ikke er tidsbegrænset, hvoraf det fremgår, at ledelsen vil indstille til generalforsamlingen, at der ikke skal ske udbyttebetaling. Samtidig kan Finanstilsynet kræve, at instituttet foretager de nødvendige organisatoriske og ledelsesmæssige ændringer m.v.

Det er formålet med forslaget, at Finanstilsynet kan følge de institutter, som ikke opfylder det »bløde« kapitalkrav, tæt. Det er dermed en forudsætning, at institutterne ikke får lov til at fortsætte for længe uden at iværksætte genopretning til større skade og tab for indskydere og kreditorer m.v. Hvis instituttet ikke får rettet op på kapital situationen, vil Finanstilsynets reaktion gradvist blive hårdere således, at tilsynsreaktionerne eskaleres, eksempelvis i form af påbud eller ved i sidste ende at inddrage tilladelsen. Finanstilsynet har i den forbindelse mulighed for løbende under processen at påbyde instituttet at iværksætte andre eller yderligere foranstaltninger samt at justere på allerede meddelte foranstaltninger, hvis den konkrete situation og instituttets forhold kræver det. Finanstilsynet kan således tilbagekalde tilladelsen, selvom 8 pct.-kravet er opfyldt, hvis der ikke er fremdrift i kapitalgenopretningen m.v., nødvendige tiltag ikke iværksættes eller genopretningsplaner ikke vurderes realistiske at gennemføre.

Det fremgår af det forslåede stk. 2, 4. pkt., at Finanstilsynet kan fastsætte en frist efter stk. 1 til opfyldelse af det i § 124, stk. 3 (§ 124, stk. 5), nævnte *solvenskrav*, hvis instituttet ikke foretager de nødvendige foranstaltninger, herunder hvis de nødvendige foranstaltninger ikke opfyldes inden for en af Finanstilsynet fastsat frist. Fastsættelse af en frist efter stk. 1 sker i overensstemmelse med kriterierne i § 225, stk. 4 og 5, som bliver stk. 5 og 6. Fristen fastsættes blandt andet med henblik på at opretholde en tilstrækkelig fremdrift i instituttets proces. Finanstilsynet vil ved fastsættelse af fristen tage hensyn til sagens karakter og de konkrete omstændigheder. Ved fast-

sættelse af tidsfristen er det afgørende, at fastsættelsen sker under hensyntagen til den finansielle stabilitet, herunder risikoen for indskydere og investorer m.v. Fristen kan forlænges, hvis Finanstilsynet finder det forsvarligt under hensyntagen til de nævnte kriterier.”